

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

ПОЛІТИЧНИЙ ЛІДЕР: ЯКОСТІ, ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ. ТИПОЛОГІЯ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРСТВА

Панченко Ю. В.

Політичне лідерство є одним із різновидів лідерства взагалі. Воно може бути визначене як «процес взаємодії між людьми, в ході якого наділені реальною владою авторитетні люди здійснюють легітимний вплив на суспільство (чи певну його частину), котра добровільно віддає їм частину своїх політико-владних повноважень і прав». Політичне лідерство є вищим рівнем лідерства взагалі, оскільки воно відображає владні відносини в суспільстві на найвищому — державному — рівні.

Особистість політичного лідера є складним утворенням і складається з різних взаємозв'язаних елементів. Не всі вони однаковою мірою "відповідальні" за політичну поведінку.

Першою і необхідною якістю політичного лідера є його здатність кваліфіковано акумулювати і адекватно виражати в своїй діяльності інтереси широких мас.

Другою вирішальною здатністю лідера, що відрізняє його від ватажка, є його інноваційність, тобто здатність постійно висувати нові ідеї, або комбінувати і удосконалювати їх. Від політичного лідера потрібно не просто збір та інвентаризація інтересів мас, і потурання цим інтересам, а саме їх новаторське осмислення, розвиток і корекція.

Інноваційність, конструктивність мислення політика краще всього проявляються в його політичному кредо, вираженому в програмі. Всі знамениті політичні лідери увійшли в історію, завдяки нововведенню, оригінальності своїх політичних програм (Рузвельт, Кеннеді, Шескар, Ленін та ін.) Абсолютно необхідна чітко позначена мета, здатна оптимально об'єднати інтереси різних груп та громадських об'єднань. Політична програма лідера повинна бути сильною мотиваційно, вона повинна давати чітку відповідь виборцю: які переваги, економічні, соціальні та духовні блага знаходить він особисто, його сім'я, колектив в разі успішного здійснення програми лідера.

Третьою найважливішою якістю повинна бути політична інформованість лідера. Політична інформація описує насамперед стан та очікування різних соціальних груп і інститутів, за якими можна судити про тенденції розвитку їх взаємовідносин між собою, з

державою і різними суспільними інститутами. Політична інформація повинна служити перш за все для того, щоб не прогледіти стики інтересів соціальних груп, регіонів, націй і держав у цілому.

Четверта якість політичного лідера – це лексикон політичного лідера. Нинішній професійний лексикон політичних лідерів дуже густо забарвлений сучасними термінами, без глибокого їх розуміння. До того ж більшість людей не розуміє його (лексикон). Доволі багато в політичному лексиконі слів покликаних затаврувати противника, виявити ворога, розмежуватися з опонентом. За кордоном швидко розвивається герменевтика (напрямок наукової діяльності, пов'язаний з тлумаченням текстів) за допомогою якої аналізується мова, політичні тези, термінологічний багаж політичних лідерів. У нас це поки ще на самому початку розвитку.

П'ята якість - почуття політичного часу. У минулому столітті у теоретиків політики дуже важливою рисою лідера вважалося його здатність відчувати політичний час. Висвітлюється це простою формулою: "Бути політиком - отже своєчасно вживати заходів". Лідер, що йде на компроміс раніше певного часу, втрачає авторитет. Лідер, що йде на компроміс із запізненням, втрачає ініціативу і може потерпіти поразку.

Тому, у вииграші ті лідери, які гостро відчувають хід політичного часу і все роблять вчасно. Варто політичному лідеру не відчути зміни політичних умов, до яких він вже не в змозі пристосуватися, і він стає або посміховиськом, або лихом для своєї партії, країни.

Іншими не менш важливими рисами, які мають бути притаманні політичному лідеру, є:

- велика популярність. Вона досягається завдяки поєднанню іміджу, вміння завойовувати симпатії людей, ефективності політичної діяльності та звичайного популізму;

- політична гнучкість, динамізм. Лідер високого рівня, як правило, успішно вибирає альтернативні рішення, завойовує симпатії і прихильність у результаті неординарних дій і вчинків;

- політична воля, вміння і здатність брати на себе відповідальність. Ця важлива риса притаманна сміливим, рішучим політикам, які швидко знаходять вихід з критичної суспільної ситуації і беруть на себе відповідальність за прийняті рішення;

- гострий розум, політична інтуїція. Певною мірою ці якості є вродженими, а згодом розвиненими. Йдеться про вміння мислити

аналітично, неординарно, прораховувати і передбачати можливий розвиток подій. Такі якості притаманні небагатьом політичним лідерам.

- організаційні здібності. Вони потрібні політичному лідерові будь-якого масштабу, але особливо важливі для лідерів, які є національною елітою, насамперед президентів, керівників парламентів, урядів, міністрів, лідерів найвпливовіших політичних партій, об'єднань, сил.

- популізм. Виокремимо цю якість у її позитивному розумінні, оскільки "робота на публіку" притаманна фактично всім політичним лідерам. Вдало використаний популізм — постійна поява перед людьми, не застережливе спілкування з ними, вміння стати "своїм хлопцем" — тільки на користь політикові. Шкода, коли такий популізм потім не підкріплюється конкретикою політичної, суспільно корисної діяльності.

ВПЛИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПОЛОЖЕНЬ БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ НА РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ

Панченко Ю. В.,

Карабанова Л., студ. гр. ЖТм-41

Які з ключових положень Болонської декларації перетворилися сьогодні на об'єктивну реальність, а які так і залишилися на рівні декларацій. І де саме місце України та її університетів у цьому процесі?

За роки існування Болонської декларації поступово змінювалися акценти в політиці освітніх спільнот у країнах-учасницях. Спочатку йшлося про першочерговість впровадження системи зіставних ступенів, введення двоциклового навчання (двоступеневого та післяступеневого навчання), впровадження систем залікових балів ECTS. Сьогодні головні цілі формулюються щодо гарантій та підвищення якості, розробки національних систем кваліфікацій.

У більшості європейських країн і в Росії магістерський цикл охоплює 120 кредитів і триває два роки – максимальний термін у визначенні Болонської декларації. Рівень магістра – початковий ступінь для дослідника, сходинка в кар'єрі тих, хто планує стати науковцем.